

پنجشنبه ۱۷ بهمن ۱۳۹۸ • شماره ۵۵۹۴

۱۶ زندگی ایران جام‌جنگ

دردنگ

ثبت ملی یا جهانی؟

طی روزهای گذشته، مهر وزیر میراث فرهنگی، روی پرونده ۱۲ میراث ناملموس استان گیلان نشست و آنها را رسماً وارد فهرست آثار ملی کشور کرد؛ میراثی چون آیین کنترا گیشه بری، شیوه پخت تیان حلوا خشک بیجار، شیوه تهیه کال کباب، بازی مرغانه جنگ، الکاوه بازه، شیوه پخت پنیر برشته، شیوه پخت باقلااواج، شیوه پخت بادمجان شکم پر، شیوه پخت سنتی خورش ترش واش، شیوه پخت سنتی سیاه پلو، مهارت سنتی نوغان داری و ابریشم‌کشی در گیلان و مهارت سنتی جوارب بافی گیلان.
ملی شدن این میراث، اتفاق هیجان‌انگیزی است، اما باید دید چه تأثیری روی صنعت گردشگری گیلان دارد و چقدر می‌تواند گردشگران داخلی و خارجی را جذب این خطه سبز شمالی کند.

برخلاف تصور عموم که گمان می‌رود، گیلان نیز چون مازندران در فصول مختلف به‌ویژه بهار و تابستان با خیل گردشگر داخلی و گردشگران خارجی مواجه است، اما امیرانتخابی، مدیرکل میراث فرهنگی گیلان دوشنبه همین هفته و در نشست خبری ثبت جهانی شهرها و روستاهای صنایع دستی گفت: استان گیلان با وجود برخورداری از ظرفیت طبیعت زیبای جنگل و دریاو ساحل نتوانسته گردشگران خارجی را جذب کند.
ظاهراً گردشگران خارجی اگر بخواهند در کنار یزد و اصفهان و شیراز و مشهدگردی، از لذت تماشای دریا و جنگل هم بی‌نصیب نمانند، راهی مازندران می‌شوند و گیلان سرش بی‌کلاه می‌ماند.
حالا استاندار گیلان امیدش نه به میراث ملموس و ناملموس ملی این استان بلکه به روستای جهانی قاسم آباد است.
امیرانتخابی دراین باره گفت امیدوار است با ثبت جهانی شهرها و روستاهایشان به‌خاطر وجود صنایع دستی غنی بتوانند آثر آوری در جهان کسب کنند و گردشگران خارجی را به سوی خود بکشانند.
روستای قاسم‌آباد گیلان اخیراً به‌عنوان روستای چادرشب بافی، در فهرست جهانی ثبت شده است. /جام‌جم‌دیپ

طراح:بیژن گورانی

جدول شماره ۵۵۹۲

جدول عادی

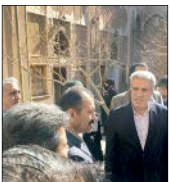
افقی: ۱) آشکار و نمایان-
ظاهرسازی کردن- نوعی ضایعه پوستی (۲) نوازنده برجسته و قفید تار در موسیقی ایرانی- پشت سر (۳) ره‌آورد زلزله- جایگاه مرشد در گود زورخانه- واژه (۴) از محبت خشکیده‌گون (۵) آزاد- کامل‌ترین زبان دنیا- پایتخت آنگولا (۶) پیروز- ورزش برقی- گریز حیوان (۷) سوراخ‌کردن- سبک ادبی یا هنری- بی‌نظیر (۸) برنامه هفتگی با یک موضوع اجتماعی در شبکه دو سیما (۹) پایتخت زیمبابوه- کوچک و جمع و جور- تصور و خیال (۱۰) بوی رطوبت- ایشان- پاکیزه‌تر (۱۱) جذاب و زیبا- کمیاب- سخنان بیمار تب‌دار (۱۲) نوعی قایق پارویی- سرکرده- کیف انگلیسی (۱۳) بهتر- جاه و جلال- ملکوتی (۱۴) شترمرغ آمریکایی- به آدم بسیار اخمو و بداخلاق گفته می‌شود (۱۵) گوسفند قربانی- عنوانی احترام‌آمیز برای پدر-

بنیای تاریخ اسلامی.

عمودی: ۱) برج گیلانی‌ها- ماریچونا- میوه آبدار تابستانی (۲) گل شقایق- حکومت اتحادیه‌ای- بحرانی و خطرناک (۳) کامیون ارتشی- بهتان- کهنه و فرسوده (۴) آب‌گوار- سوغات ساوه- هر بخش از مسابقه بوکس (۵) اصول و قوانین دین- فیнал- تعجب‌زانه (۶) صوت شگفتی- لطف و مهرپناهی- گور شکاف (۷) پیوندهای نسبی- فرسوده- کشور نیشکر (۸) آتش- مهم‌ترین بخش خورشی موتور خودرو- مرکز استان البرز (۹) دین آور ایرانی در دوره ساسانی- موی پشت لب مرد-

حل جدول عادی شماره ۵۵۹۱

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵
۱ ب ی م ا ش خ و د ن ت ک ا ت ب
۲ ل ی م ا ش خ و د ن ت ک ا ت ب
۳ ا ش و د ن ت ک ا ت ب ی م
۴ د ب ا ش و د ن ت ک ا ت ب ی
۵ ی ا ش و د ن ت ک ا ت ب ی م
۶ ن ج ا ب ت ک ا ش و د ن ت ب
۷ ا و س ا و د ن ت ک ا ش و د ب
۸ ن ج و د و ر ی ف ا و د و ش ب
۹ ن ا ج و ج ی ت ی و م ف و د
۱۰ د م ن د و ج و د ن ج ا ف ی
۱۱ ل ا ی س ک ا ت ب ی د ن و ل
۱۲ ق و ل ی ا ی ن ا د ی ب ب ب
۱۳ ق و ل ی د ق ی ب ن ت ا ف ی
۱۴ م م ل و و ا ل ت ا ف ی ت و
۱۵ م ه ی ن د ب ی ک ر ی س م س

قطار سریع‌السیر گردشگری اصفهان روی ریل پیشرفت

اصفهان در هفته جاری میزبان وزیر میراث فرهنگی و گردشگری بود تا افتتاح پروژه‌های گردشگری‌اش را به علی اصغر مونسان بسپارد. وی پس از افتتاح پروژه‌های متعدد گفت آمارها و گزارش‌ها نشان می‌دهد که در حال حاضر بیش از ۳۷۱ طرح سرمایه‌گذاری گردشگری در ۲۴ شهرستان استان با سرمایه‌ای بالغ بر ۱۲۰ هزار میلیارد ریال، توسط بخش خصوصی و با حمایت دولت، از ۱۰ درصد تا ۹۰ درصد پیشرفت فیزیکی، در حال اجراست.

ایرانگردمان این هفته ما را به لارک می‌برد؛ جزیره‌ای دنج، خلوت و زیبا در تنگه هرمز

قصه‌های جزیره

از همین حالا، در همین روزهای سرد و برفی و بارانی زمستان، اگر همراهمان باشید، به زیباترین و خوش آب و هواترین مناطق ایران سفر می‌کنیم؛ به مناطقی مثل جزیره لارک که از همین امروز تأئیمه‌های فصل بهار، جان می‌دهد برای گشت و گذار و سرکشیدن هوای تازه و پُرطراوت. لارک با وجود دنج و بکر بودن و زیبایی آرامش بخش، امروز یک جزیره بی گردشگر است، اما روزگاری پرتردد و پیرونق بوده و دارای تفرجگاه‌های بسیار. اسم لارک از قرن شانزدهم در کتاب‌های تاریخی دیده می‌شود؛ جزیره‌ای در تنگه هرمز. جنوبی‌ترین بخش خاک ایران که البته قرار گرفتن در همین منطقه موجب شده از اهمیت راهبردی بالایی برخوردار باشد. لارک سال‌ها در تصرف هلندی‌ها، پرتغالی‌ها و انگلیسی‌ها بوده و هنوز آثار و بقایای از این تصرف و استعمار در جزیره برجاست. لارک در زمان سلطنت شاه عباس صفوی تحت تسلط دولت ایران درآمد.

فاطمه فراهانی
ایران

کشتیرانی به سمت لارک

سفر به لارک آن قدرها سخت نیست. این جزیره در کنار جزیره قشم قرار دارد و برای رفتن به آن باید ابتدا خودتان را به بندرعباس برسانید. از بندرعباس به مقصد لارک، کشتی‌های مسافربری وجود دارد که برنامه حرکت کشتی‌ها روی سایت اسکله‌ها است. اما اگر می‌خواهید از جزیره قشم خودتان را به لارک برسانید، با هم نگران باشید، چراکه از اسکله قشم هم برای این جزیره زیبا کشتی وجود دارد که البته تردد آنها در ساعات خاصی انجام می‌شود و باید ساعت حرکت آنها را از اسکله بپرسید. مسافران این کشتی‌ها، اغلب مردم بومی هستند و هنوز لارک میان گردشگران جا نیفتاده، برای همین تعداد کشتی‌ها به اندازه دیگر جزایر خلیج فارس نیست. فاصله دریایی لارک از جزیره قشم ده کیلومتر و از بندرعباس ۳۱ کیلومتر است.

ورود به ساده ترین اسکله خلیج فارس

ما از بندرعباس به لارک رفتیم، در دومین روز سفر به هرمزگان. روز قبل هوا بارانی بود و من نگران تعطیلی اسکله لارک به‌خاطر بارندگی و ندیدن جزیره بودم. خوشبختانه با وجود ابرهای سیاه و سفید زیاد در آسمان، هوا با ما یار بود و راهی جزیره شدیم. اسکله لارک ساده و کوچک و ابتدایی است. آن قدر کاورش سخت است روزگاری گردشگران زیادی به آن رفت و آمد داشتند. لارک در سال‌های پیش از انقلاب، یکی از مهم‌ترین مقاصد گردشگری ایران بوده و آثار بسیاری از تفرجگاه‌های آن همچنان در جزیره به چشم می‌خورد. حالا بخش‌های زیادی از سواحل لارک نظامی است و برای همین اجازه عکاسی از اسکله را نداشتیم. اسکله لارک که تنها دارایی‌اش فقط یک نیمکت است را به سمت داخل جزیره پشت سر گذاشتیم. اما دیدنی‌های لارک از همین‌جا، از همین سواحل شروع شده بود؛ سواحل بکر و زیبا و آرام. پرندگان مهاجری که آزادانه و بی قید و هراس گلوله شکارچیان، مشغول استراحت و خرامیدن میان آب و ماسه‌های نرم ساحلند.

اولین اثر تاریخی که در لارک به استقبال می‌آید، قلعه ۴۰۰ ساله پرتغالی‌هاست. قلعه‌ای متعلق به دوره صفویان که از ملات ساروج و سنگ‌های مرجانی و دریایی ساخته شده است. دیوارها و بخش‌های زیادی از قلعه تخریب شده، اما زیبایی قلعه انکارناپذیر است، به‌ویژه آن‌که بارندگی روز قبل، دیوارهای قلعه را به رنگ سرخ در آورده است.

لارکی‌ها به چه زبانی صحبت می‌کنند؟

شعرهایی که در مراسم رقص شمشیر خوانده می‌شود، مضامین غم و شادی و جنگ و مصایب دریا دارد. در این مراسم شعرها با گویش لارکی است. گویش مردم لارک بسیار خاص است. نام این گویش کمزاری ثبت شده است. این گویش در جزیره مسندم (روستای کمزار) در کشور عمان

برفامیاید یک فنجان قهوه ایرانیزه شده

پس از رقص شمشیر، نوبت نوشیدن قهوه، مسقطی و کیک خانگی است. تصور این بود که قهوه عربی خواهیم خورد، به ویژه که رقص شمشیر میان اعراب دیده بودم، اما قهوه این جزیره طعم جدیدی داشت که نامش را قهوه لارکی گذاشتم. قهوه لارکی با جوز هندی، زعفران و قهوه عربی درست شده بود. گویی قهوه عربی را ایرانیزه کرده بودند. قهوه طعم عالی داشت و دانه‌های کوچک قهوه در انتهای فنجان خودنمایی می‌کرد. مراسم قهوه خوردن هم آداب خاص خود را دارد که مردم بومی همان‌جا به ما یاد دادند.

مسجد، نگین ساده جزیره

پس از آیین و استقبال و پذیرایی، دوباره جزیره پیمایی‌مان ادامه پیدا کرد. میان راه

نان در آوردن از دریا به روش لارکی‌ها

از سادگی زیبای مسجد دل‌کنده و دوباره راهی ساحل می‌شویم. در میان راه تورهای فلزی کراهی شکل جلوی چشم‌مان سبز می‌شود. شغل اصلی مردم جزیره صیادی و ماهیگیری است. مردم لارک برعکس دیگر جزایر تنگه هرمز، ارتباط خوبی با عمان ندارند. آنها ماهی‌های صید شده خود را به

شب‌های خاص جزیره

سواحل لارک از زیباترین سواحل ایران و حتی جهان است؛ زیبایی سواحل این جزیره به‌ویژه در شب، صدچندان و حتی حیرت‌آور می‌شود. نشان به آن نشان که جزیره لارک و ساحل پلانکتونی‌اش با رنگ آبی فسفری، مدیران مجله مشهور نشنال جئوگرافیک را آنچنان به تحسین واداشت که در سال ۲۰۱۵ تصویری از سواحل لارک در شب را به عنوان عکس برتر سال مجله خود به چاپ رساندند. ماجرا از آن قرار است که در شب‌هایی که آب دریا آرام و بدون موج است، پلانکتون‌ها نورویژه‌ای از خود منتشر می‌کنند که موجب نورانی شدن ساحل می‌شود. این ساحل زیبای نقره‌ای در شمال غربی جزیره لارک واقع شده و اتفاقاً یکی از جذاب‌ترین تفریحاتی که می‌توان در آب‌های آن داشت، غواصی است.

گناباد جهانی‌تر می‌شود

افتتاح پروژه‌های گردشگری در ایام دهه فجر در سایر استان‌ها از جمله خراسان رضوی هم با قوت و قدرت ادامه دارد و رئیس اداره میراث فرهنگی گناباد در این استان، از افتتاح پروژه‌هایی به مبلغ ۱۴ میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال به کمک بخش خصوصی در این شهرستان خبر می‌دهد. پیش از این قنات قصبه گناباد به ثبت جهانی رسیده و حالا علیرضا شناسایی می‌گوید با توجه به ثبت جهانی قنات قصبه گناباد، حوزه گردشگری یکی از زمینه‌های اصلی توسعه شهرستان است. / جام‌جم دیپ

نمایی از ساحل لارک، تصویربردتر نشنال جئوگرافیک در سال ۲۰۱۵ شد

با رقص شمشیر به استقبال مان آمدند

گشت و گذارمان در لارک با رقص شمشیر مردم بومی آغاز می‌شود؛ بومی‌ها با آیین محلی به استقبال‌مان آمده‌اند. به استقبال ما که با مسوولان میراث استان هرمزگان قدم به جزیره‌شان گذاشته ایم. رقص شمشیر یکی از مراسم آیینی است که توسط مردم بومی، در زمان شادی و غم و

استقبال از مهمانان برگزار می‌شود. در این مراسم مردان در دو ردیف رو به روی هم می‌ایستند، در حالی که یک دست‌شان به عصا و دست دیگرشان در کمر فرد کناری قلاب شده است. صدای طبل و کرنا که بلند می‌شود، با یر زمین می‌کوبند، حرکات جالبی با عصا انجام می‌دهند و همزمان شعرهایی با گویش محلی می‌خوانند. در کنار این دو ردیف از مردان سفید پوش، دو نفر شمشیر به دست، آیین رقص شمشیر را به جا می‌آورند و شمشیرها را در هوا چرخانده و هر از گاه با زدن شمشیرها به هم یا کوبیدن بر زمین، شور و هیجان میان جمعیت تماشاچی به پا می‌کنند. رقص شمشیر میان اعراب ایران و اقوام بومی جنوب ایران رواج دارد. شمشیر میان اعراب، نماد قدرت و وسیله دفاعی مهمی است، اما استفاده از آن در آیین استقبال از مهمانان به این معناست که شمشیر همیشه نماد خشونت، جنگ و خونریزی نیست. در واقع آنها در این مراسم به مهمان خود می‌گویند شمشیر علاوه بر نماد قدرت و جنگ، نماد شادی ماست.

هم استفاده می‌شود. مردم جزیره اعتقاد دارند لارکی‌ها اولین بار از کمزار به این جزیره مهاجرت کردند و حتی معتقدند گویش‌شان ریشه در زبان عربی دارد، اما این گویش در واقع ریشه در زبان لری دارد. امروزه گویش مردم لارک تحت تأثیر زبان فارسی قرار گرفته و تفاوت‌هایی با گویش در کشور عمان دارد.

پوشش زیبای عربی – ایرانی

پوشش مردان لارکی همانند پوشش اعراب جنوب ایران است. تقریباً بیشتر مردان جزیره، دشداشه به تن دارند. دشداشه لباس نخی بلند و راحتی است که معمولاً همراه عقال، چفیه و عبا پوشیده می‌شود. دشداشه‌هایی که مردم لارک به تن داشتند، یقه داشت و به رنگ‌های روشن بودند. عقال یک حلقه بافته شده از نخ یا لیف گیاهی است که برای نگه‌داشتن چفیه روی سر استفاده می‌شود. زنان جزیره اما لباس بندریان را به تن دارند. شلوارها و پیراهن‌هایی که با دوخت‌های زیبای جنوبی مزین شده و چادری که مانند روسری از آن استفاده می‌شود.

یک سری آب انبار دیدیم که مردم محلی به آنها

برکه می‌گویند. در گذشته آب شیرین وجود نداشته و هفته‌ای یک‌بار از بندرعباس برای جزیره آب آورده و بر برکه‌ها ذخیره می‌کردند تا لارکی‌ها مصرف کنند. مسجد جزیره در کنار برکه‌هاست. مسجد تزئین خاصی ندارد و ستون‌های چوبی داخل مسجد و سقف ساده اش سریع به چشم می‌آید. البته از زیبایی مناره مسجد که در آسمان صاف و آبی جزیره جلوه‌گری می‌کند نباید غافل شد. بعد از دیدن مسجد به سمت ساحل زیبا راهی شدیم. در میان راه توره‌های فلزی به شکل کره دیده‌ایم.

لطفاً مراقب باشیم

لارک از دیگر جزیره‌های تنگه هرمز، مجهزتر است و امروزه برخلاف سال‌های پررونق گذشته، تنها گردشگرانی که راه خود را گم می‌کنند، از لارک سر در می‌آورند. حالا باید امیدوار بود که گذر مسافران و گردشگران به جزیره لارک بیفتد و مردم جزیره از ورود آنها سودی ببرند، اما کاش قبل از سفر به جزیره مراقب رفتارهایمان باشیم. جزیره این روزها خالی از زیاله است و حضور پرندگان در جای جای آن نشان از امنیت کامل دارد؛ لطفاً اگر گذرتان به لارک افتاد، دقت کنید نه امنیت و آرامش پرندگان و سلامت محیط زیست آسیب ببیند و نه لطفهای به فرهنگ لارکی‌ها وارد شود.